

opusdei.org

Training of Trainers: småbedrifter hos masaikvinner i Kenya

De driver en frisørsalong, syr for andre mennesker, åpner en melkebutikk eller leier ut mulesler – kun småbedriftseiere. 500 kvinner i Kenya har med suksess gitt seg i kast med ting som de tidligere anså som umulige. Kianda-stiftelsen i Nairobi støtter denne utviklingen, blant annet ved hjelp av EU.

25.03.2009

Ngararia og Riara er to landsbyer i det kenyanske distriktet Kiambu. Fjell og høysletter preger landskapet. Kaffe- og tedyrking er den viktigste inntektskilden og gir i innhøstningstiden arbeid til mange. Men i nesten halve året mangler innhøstningsarbeiderne sysselsetting og inntekt.

Dette er masaienes hjemtrakt. Hos dette nomadeliknende gjeterfolket lider spesielt kvinnene under en foreldet livsstil og mange stammetradisjoner. Ifølge etnologenes uttalelser regnes mannens prestisje etter det antallet kuer og kvinner han har. Jentene gifter seg når de er 15 år gamle. Som medgift får de med seg en del kveg. På denne alderen hadde de knapt

hatt mulighet til å gå på skole og skaffe seg en yrkesutdanning.

Dette var utgangspunktet da den kenyanske Kianda-stiftelsen i 2003 startet et nytt initiativ. Det kalles TOT etter forbokstavene i ordene ”Training of Trainers”. Den grunnleggende tanken er: Studiner drar til landsbyene for å gi kvinnene der undervisning.

På denne måten har 72 kvinnelige studenter til nå engasjert seg for 512 landsbykvinner mellom 25 og 60 år. Noen deltakere er enda eldre: enker som har mistet sin mann og sine barn i aids og som har blitt enslige og må holde seg i live.

Det direkte målet for dette prosjektet er at kvinnene selv bygger opp en liten bedrift. Men en slik plan krever naturligvis et ideelt motiv: det gjelder et helhetssyn på kvinnens utvikling. Kianda-stiftelsen vil med TOT nemlig omsette i praksis den

hellige Josemarías tanker om dette emnet. En gang sa Opus Deis grunnlegger: ”Universitetet må oppdra studentene til en ekte tjenesteånd, det vil si til viljen til å tjene samfunnet gjennom deres omsorg for det felles beste, ved sitt yrkesarbeid og sin holdning som borgere. Studentene må være seg sitt ansvar bevisst: de må føle en sunn uro overfor sine medmenneskers problemer og en sjenerøs villighet til å gripe fatt i disse problemene og anstrenge seg for å finne den beste løsningen.” (Den hellige Josemaría, Conversaciones con mons. Escrivá, 74)

Kunnskap for livet

Kursopplegget er enkelt. TOT-læreren Susan Kinyua samler hver gang 15 studiner og holder et introduksjonskurs for dem som varer en uke. De kvinnelige studentene tar siden hånd om ca 80

kvinner, som en utviklingsansvarlig person fra stedet har utvalgt på forhånd. Susan Kinyua: ”Det er jo ganske bra, men iblant blir vi slått av hvor få det egentlig er. For eksempel fjorårets rystende erfaring. Vi hadde dratt for å starte et kurs i Kamirithu, men i stedet for de forventede 80 kvinnene møtte det opp 3000.”

I de første kurstimene prøver de unge studentene å formidle noen elementære kunnskaper og ferdigheter, en slags grunnutdannelse for livet. Det dreier seg blant annet om hvordan man skal forholde seg som kvinnelig kenyansk borger og hvorfor – altså om sivile dyder, omgangsformer og tjenestevillighet og deres dypere mening. Fru Kinyua sier: ”Kjernen i vårt prosjekt er den konkrete hjelpen til hvert enkelt menneske. Disse kvinnene lærer ikke bare det som er meningsfullt når det gjelder husholdning, ernæringslære, hygiene

osv. De lærer også å ta vare på seg selv, sitt utseende, ja til og med å bli litt elegante. På den måten blir deres økende selvtillit det aller første vi oppnår, grunnlaget så å si.”

En mindre bedrift som mål

Senere leder kurset inn på å starte sin egen minibedrift. Kurset gir for eksempel grunnkunnskaper om planlegging, PR, kundebehandling, kontinuitetsgaranti. Det er viktig at TOT-deltakerne selv bestemmer hva slags butikk eller verksted de vil starte. I tilslutning til dette går Kianda-stiftelsen inn og støtter kvinnene når det gjelder å virkeliggjøre deres planer på en realistisk og varig måte. Til dette får Kianda blant annet hjelp fra EU i Brussel.

Tre eksempler *Edith Muthoni* mistet sin mann og måtte forlate sitt hjem sammen med barna. I en annen del av byen fant hun et rom, men det var

for lite for dem alle. Derfor lot hun barna være hos deres mormor og prøvde selv å tjene til sitt opphold ved å selge melk. Den lille fortjenesten sendte hun til barna. Siden lyktes det henne, ved TOTs hjelp, å bygge ut melkesalget til en liten bedrift. Etter det har Edith fått en ny leilighet, og barna bor hos henne igjen.

Hanna Wakaba fra regionen Ngong har vært enke i ti år. Hun forteller: ”Som enke begynte jeg å synes synd på meg selv. Litt etter litt mistet jeg selvtilliten. Jeg syntes bestandig at folk så ned på meg. Nå har det blitt annerledes. Jeg har startet en slags klubb for enker. Vi hjelper hverandre, snakker om forskjellige bekymringer vi har felles og prøver å føre videre noe av det vi lærte av studentene. Ja, nå synes jeg livet er bra igjen. Og mine tre barn sier at jeg har forandret meg.”

Anastacia Wanjiru Mungai har åpnet en frisørsalong. Hennes mann har bare strøjobber, så hun er praktisk talt alene om å forsørge familien. Sine første sparepenger vil hun bruke til å forbedre leirgolvet i hytten. Så får hun se hva hun vil gjøre.

---

pdf | dokument generert automatisk fra
<https://opusdei.org/nb-no/article/training-of-trainers-smabedrifter-hos-masaikvinner-i-kenya/> (15.04.2025)